

จดหมายเวียนจากสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย
ที่ สสท. 0147/2019

เรื่อง พระศาสนจักรคาทอลิกและคำสอนเกี่ยวกับการปลงศพผู้ล่วงลับ
และ การอนุญาตให้เผาศพได้

ถึง บรรดาคุณพ่อเจ้าวัด บาทหลวง นักบวชชาย-หญิง และสัตบุรุษคริสตชนคาทอลิก

สืบเนื่องมาจากสมณกระทรวงพระสังฆธรรมแห่งสันตะสำนัก นครรัฐวาติกัน ได้ออกเอกสารภายใต้ชื่อว่า “เพื่อนำไปสู่การกลับคืนชีพพร้อมกับพระคริสตเจ้า” (*Ad Resurgendum Cum Christo*) เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม ค.ศ. 2016 เกี่ยวกับการปลงศพผู้ล่วงลับ สมณมนตรีของสมณกระทรวงดังกล่าวได้แถลงต่อบรรดาผู้นำพระศาสนจักรคาทอลิก และและผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเรื่องชีวิตของบรรดาสัตบุรุษ เพราะว่าในหลายประเทศขอร้องให้มีการเผาศพแทนการฝังเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ และมีความเป็นไปได้ว่าการเผาศพจะกลายเป็นปรากฏการณ์ที่เป็นการปฏิบัติแบบธรรมดาสามัญ สำหรับประเด็นนี้จึงมีคำถามตามมาของบรรดาคริสตชนคาทอลิก กล่าวคือ พวกเขาจะต้องจัดการอย่างไรให้เหมาะสมในการการเก็บรักษาเถ้าอัฐิของผู้ล่วงลับ

กฎเกณฑ์การเผาศพมีระบุไว้ในกฎหมายของพระศาสนจักรว่า “พระศาสนจักรคาทอลิกขอแนะนำว่าประเพณีศรัทธาในการฝังศพผู้ตายควรที่จะดำรงรักษาไว้ กระนั้นก็ตามพระศาสนจักรมิได้ห้ามการเผาศพ นอกจากว่าการเลือกการเผานั้นมีเหตุผลและเจตนาที่ขัดแย้งกับคำสอนของพระศาสนจักร” ในยุคนี้จำเป็นที่จะต้องชี้ให้เห็นว่าปรากฏการณ์การเผาศพนั้นแพร่หลายอย่างกว้างขวางทั่วไปไม่เว้นแม้แต่ภายในพระศาสนจักร และเกี่ยวกับการเก็บเถ้าอัฐินั้นไม่มีกฎหมายระบุไว้เป็นการเฉพาะ ด้วยเหตุนี้สภาประมุขบาทหลวงคาทอลิกหลายประเทศได้ยกเรื่องนี้เข้าสู่สมณกระทรวงแห่งพระสังฆธรรม พร้อมกับตั้งประเด็นคำถามว่า จะเป็นไปได้หรือไม่เกี่ยวกับการเก็บผอบเถ้าอัฐิไว้ภายในบ้าน หรือ ณ สถานที่นอกสุสาน และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำเอาเถ้าอัฐิไปโปรยบนภูเขา ท้องฟ้า ในทะเล หรือในแม่น้ำ

หลังจากการปรึกษาหารือกับสมณกระทรวงเพื่อการนมัสการพระเจ้าและศีลศักดิ์สิทธิ์ ร่วมกับสมณสภาเพื่อการตีความประมวลกฎหมายของพระศาสนจักร สภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกฯ และสภาชีน็อดของบรรดาพระอัยกาแห่งพระศาสนจักรตะวันออก

สมณกระทรวงแห่งพระสังฆราช ฌ นครรัฐวาติกัน ได้พิจารณาแล้วว่าสมควรที่จะต้องประกาศ คำแนะนำเรื่องการปลงศพของผู้ล่วงลับโดยมีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ: ประการแรกเพื่อ อธิบายคำสอนและเหตุผลเชิงการอภิบาลเกี่ยวกับค่านิยมที่จะฝังศพผู้ล่วงลับ และ ประการที่ สอง เพื่อออกกฎเกณฑ์เกี่ยวกับการเก็บเถ้าอัฐิในกรณีที่มีการเผาศพ

ก่อนอื่นพระศาสนจักรคาทอลิกยังคงแนะนำอย่างหนักแน่นให้ทำการฝังศพผู้ ล่วงลับภายในสุสานหรือในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อื่น เพื่อระลึกถึงการสิ้นพระชนม์ การฝังร่างกาย และการเสด็จกลับคืนพระชนม์ชีพของพระคริสตเจ้า ประเพณีการฝังศพยังคงเป็นวิธีเหมาะสม ที่สุดในการแสดงออกถึงความเชื่อและความหวังในการกลับคืนชีพของร่างกาย นอกจากนี้แล้ว การฝังศพภายในสุสานหรือสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อื่นยังเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเชื่อ ความ ศรัทธาและความเคารพอันคู่ควรแก่ร่างกายของสัตบุรุษผู้ล่วงลับ ในการเอาใจใส่ดูแลร่างกาย ของผู้ล่วงลับนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกยืนยันถึงความเชื่อของตนในการกลับคืนชีพของผู้ตาย พร้อมกับหลีกเลี่ยงทัศนคติและจารีตพิธีที่มองว่าความตายเป็นความว่างเปล่าของบุคคล หรือ เป็นเพียงแค่กระบวนการแห่งการเวียนว่ายตายเกิดใหม่ หรือเป็นการละลายวิญญานไปใน จักรวาลเวหา

หากมีเหตุผลอันชอบธรรมที่ทำให้มีการตัดสินใจเผาศพ ต้องเก็บเถ้าอัฐิของผู้ ล่วงลับไว้ในสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ ซึ่งได้แก่สุสานหรือวัด หรือในสถานที่ที่กำหนดไว้เป็นพิเศษ สำหรับจุดประสงค์นี้ ไม่อนุญาตให้เก็บเถ้าอัฐิไว้ที่บ้าน ในกรณีที่มีสิ่งแวดล้อมสำคัญเป็น พิเศษพร้อมด้วยความเห็นชอบของสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิก หรือสภาสมัชชาซีน็อด ของบรรดาพระอัยกาแห่งจารีตตะวันออกเท่านั้นจึงจะสามารถอนุญาตให้มีการเก็บเถ้าอัฐิไว้ ใน บ้านได้ เพื่อป้องกันมิให้เกิดความเข้าใจผิดเรื่องสรรพเทวนิยม (pantheism) ธรรมชาตินิยม (naturalism) และอูจเจนิยม (nihilism) พระศาสนจักรคาทอลิกไม่อนุญาตให้โปรยเถ้าอัฐิ บนท้องฟ้า บนภูเขา บนแผ่นดิน บนน้ำ หรือวิธีอื่น ๆ หรือเพื่อเปลี่ยนเถ้าอัฐิเป็นของที่ระลึก อย่างหนึ่งอย่างใด

นอกจากนั้นพระศาสนจักรคาทอลิกขอให้คริสตชนได้ตระหนักอย่างดีถึงศักดิ์ศรี ของตนในฐานะที่เป็นบุตรของพระเจ้า เรากำลังเผชิญหน้ากับการทำลายเกี่ยวกับพระวรสาร เรื่องชีวิตหลังความตาย การยอมรับว่ามนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐที่ถูกสร้างซึ่งมิได้ถูกกำหนดให้ สูญหายไปเปล่า ๆ เพราะพระเจ้าเป็นบ่อเกิดและเป้าหมายสุดท้ายของชีวิตมนุษย์ เรามาจากดิน และจะกลายเป็นดิน แต่เรารอคอยวันที่จะกลับคืนชีพ ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องนำพระวรสารมา อธิบายถึงความหมายของความตายในมิติแห่งความเชื่อในพระคริสตเจ้าผู้ทรงเสด็จกลับคืน พระชนม์ชีพ ดังนั้น “การกลับคืนชีพของผู้ล่วงลับเป็นความเชื่อมั่นของคริสตชน”

ธรรมประเพณีของการฝังศพผู้ล่วงลับในความหมายแห่งมิติมนุษยวิทยา ในมุมมองหนึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่สอดคล้องกับพระธรรมล้ำลึกแห่งการเสด็จกลับคืนพระชนมชีพของพระเยซูคริสตเจ้า และส่วนอีกมุมมองหนึ่งก็สอดคล้องกับคำสอนเรื่องศักดิ์ศรีแห่งร่างกายมนุษย์

สำหรับพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย สมาชิกของสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย ได้มีความคิดเห็น และมีมติเบื้องต้นในหลักการดังนี้:

- 1) ขอให้คณะกรรมการคาทอลิกเพื่อพิธีกรรม ดำเนินงานศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการเผาศพในทุก ๆ ด้านเพื่อจะนำมาเป็นข้อมูลชี้แจงต่อบรรดาคริสตชนคาทอลิกในภายหลัง
- 2) ในขณะนี้สภาประมุขบาทหลวงฯ หวังว่าบรรดาคริสตชนคาทอลิกชาวไทยจะไม่เกิดความสับสนเกี่ยวกับคำสอนเรื่องการอนุญาตเผาศพได้ อย่างไรก็ตามประเด็นนี้ จะมีการชี้แจงเรื่องนี้ผ่านทางสื่อมวลชนต่อไป เพราะโดยทั่วไปบรรดาสัตบุรุษของพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทยไม่สู้มีปัญหาเกี่ยวกับการรักษาไว้ซึ่งประเพณีดั้งเดิมของพระศาสนจักรคาทอลิกเกี่ยวกับการฝังศพ ส่วนผู้ที่ขออนุญาตทำการเผาศพนั้นยังมีจำนวนไม่มากนัก นอกนั้นยังมีคริสตชนบางท่านประสงค์ที่จะมอบร่างกายของตนเองเพื่อเป็น “อาจารย์ใหญ่” ให้แก่สถาบันนักศึกษาแพทย์ ซึ่งสภาประมุขบาทหลวงคาทอลิกฯ จะค่อย ๆ ทำความเข้าใจในหลักการปฏิบัติ และให้ความรู้เป็นระยะ ๆ ต่อไป
- 3) ขอให้นำเรื่องนี้เสนอให้แก่บรรดาคุณพ่อบาทหลวงเจ้าวัด เพื่อจะได้นำไปถ่ายทอดแก่บาทหลวงผู้ร่วมงาน นักบวชชายหญิง และเพื่อให้ทุกคนได้ชี้แจงให้แก่สัตบุรุษได้รับทราบเรื่องนี้ เพื่อให้สมาชิกในพระศาสนจักรคาทอลิกในประเทศไทย จะได้มีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติอย่างถูกต้อง

วันที่ 21 เมษายน ค.ศ. 2019 วันอาทิตย์ปัสกา

พระคาร์ดินัลฟรังซิส เซเวียร์ เกรียงศักดิ์ โกวิทวาณิช

ประธานสภาประมุขบาทหลวงโรมันคาทอลิกแห่งประเทศไทย

+ พ.วี: อานนท์รัตน์

+ ฟรังซิสเซเวียร์ วีระ อาภรณ์รัตน์

เลขาธิการสภาประมุขบาทหลวงฯ

